

PRENUMERATA.

Rocznie 36 Mk., Kr. 66,
półrocznie 18 Mk., Kr. 33,
kwartalnie 9 Mk., Kr.
16.50, miesięcznie 3 Mk.

ZA GRANICĄ:

Rocznie 48 mk., półrocz-
nie 24 mk., kwartalnie
12 mk., miesięcznie 4 mk.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY REPUBLIKI POLSKIEJ.
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGLOSZENIA.

Cena za wiersz drobne-
go pisma (petit) po tak-
świe 1 mk.

Numer pojedynczy
20 fenigów.

Redakcja i Administracja Miodowa Nr. 20.

Redakcja otwarta od 9—12 i 3—4 p. p.

Redaktor przyjmuje od 11—12 w południe.

DZIAŁ URZĘDOWY.

DEKRET

w przedmiocie poboru jednorazowej państwowej da-
niny od nieruchomości i majątku w kapitale.

Na wniosek Rady Ministrów postanawiam, co na-
stępuje:

Art. 1.

Tytułem zaliczki na ogólną państwową daninę od
majątku pobierze się od następujących przedmiotów
majątkowych, znajdujących się na obszarze ziem pol-
skich byłego zaboru rosyjskiego, jednorazową pań-
stwową daninę:

- od nieruchomości w miastach i miasteczkach
podług przybliżonej czystej wartości,
- od gruntów, podlegających państwowemu pod-
atkowi gruntowemu, tudzież od nieskarbowych
gruntów leśnych, wolnych od podatku gruntowego,
podług obszaru i urodzajności,
- od majątków w kapitale podług ich czystej
wartości, a to wedle niżej podanych zasad.

Art. 2.

Celem wymiaru daniny od nieruchomości w mia-
stach i miasteczkach należy przybliżoną czystą war-
tość ustalić w drodze oszacowania przy pomocy
dat, zawartych bądź to w aktach wymiaru podatku
od nieruchomości w miastach, bądź też w aktach
wymiaru podatku majątkowego.

Jeśli w tej drodze nie da się uzyskać wystarczają-
cych danych, należy przybliżoną wartość ustalić
na podstawie innych rozporządzalnych dat, a wra-
żnie potrzeby wezwać płatnika do dostarczenia po-
trzebnych danych. Wezwaniu temu jest płatnik ob-
owiązany zadośćuczynić.

Art. 3.

Od daniny są wolne nieruchomości w miastach
i miasteczkach, służące wyłącznie celom dobroczyn-
nym albo przeznaczone na bezpłatny publiczny uży-
tek, tudzież nieruchomości, których przybliżona czy-
sta wartość nie przerosła 20,000 Mk., względnie
30,000 Kor.

Art. 4.

Danina wynosi przy nieruchomościach miejskich
o przybliżonej czystej wartości:
wyżej 20,000 Mk., względnie 30,000 Kor. do
50,000 Mk., wzgl. 75,000 Kor. — ½%;
wyżej 50,000 Mk., wzgl. 75,000 Kor. do 100,000
Mk., wzgl. 150,000 Kor. — ¾%;
wyżej 100,000 Mk., wzgl. 150,000 Kor. do 200,000
Mk., wzgl. 300,000 Kor. — 1%;
wyżej 200,000 Mk., wzgl. 300,000 Kor. do 500,000
Mk., wzgl. 750,000 Kor. — 1½%;
wyżej 500,000 Mk., wzgl. 750,000 Kor. — 2%.

Wartości. Wartość nieruchomości miejskich
należy ustalić wedle stanu z d. 1 stycznia 1919 r.

Art. 5.

Od gruntów wymierzy się i pobierze jednorazo-
wą daninę podług klas urodzajności, ustalonych dla
wymiaru i poboru podatku gruntowego, wedle na-
stępujących zasad:

- od gruntów, podlegających dworskiemu pod-
atkowi gruntowemu:
  - jeżeli obowiązany do opłaty daniny posiada
w okręgu wymiarowym łącznie nie więcej, niż 50
morgów gruntu, podległego daninie, należy zapłacić
od morga gruntu, zaliczonego:

do klasy I — 10 Mk.,	względnie 17 k. 50 h.
" " II — 8 "	" " 14 " —
" " III — 6 "	" " 10 " 50 h.
" " IV — 5 "	" " 8 " 75 h.
" " V — 4 "	" " 7 " —

b) przy posiadłościach gruntowych od 51 mor-
gów do włącznie 100 morgów wynosi danina od mor-
ga gruntu, zaliczonego:

do klasy I — 12 mk. 50 f.,	wzgl. 22 K. 50 h.
" " II — 10 "	" " 18 " 50 h.
" " III — 8 "	" " 15 " —
" " IV — 7 "	" " 12 " 50 h.
" " V — 6 "	" " 10 " 50 h.

c) przy posiadłościach ponad 100 morgów wy-
nosi danina od morga, zaliczonego:

do klasy I — 15 Mk.,	względnie 26 K. 50 h.
" " II — 13 "	" " 23 " —
" " III — 11 "	" " 19 " 50 h.
" " IV — 9 "	" " 16 " 75 h.
" " V — 8 "	" " 14 " —

2. od gruntów, podlegających włościańskiemu
podatkowi gruntowemu, zaliczonych:

do klasy I wynosi danina od morga 10 Mk.,	względnie 14 K. 50 h;
do klasy II wynosi danina od morga 8 Mk.,	wzgl. 14 K.;
do klasy III wynosi danina od morga 6 Mk.,	wzgl. 10 K. 50 h.;
do klasy IV wynosi danina od morga 4 Mk.,	wzgl. 7 Kor.

W wypadkach zasługujących na uwzględnienie
mogą być przyznawane ulgi:

- dla gospodarstw do 6 morgów w wysokości
do 50% daniny przez władze skarbowe 1-ej instancji
według instrukcji Ministerstwa Skarbu;
- w innych wypadkach przez Ministra Skarbu.

Art. 6.

Daninie od majątku w kapitale podlega cały czy-
sty majątek kontrybuenta w gotówce, papierach
wartościowych lub wierzytelnościach, którego wyso-
kość należy ustalić przy pomocy danych, zawartych
w aktach wymiarowych innych państwowych podat-
ków bezpośrednich, względnie w drodze przybliżo-
nego oszacowania, wraz z potrzebami po poprzednim
przesłuchaniu płatnika, który obowiązany jest na
żądanie organu wymiarowego udzielić wszelkich po-
trzebnych wyjaśnień.

Wysokość majątku należy ustalić wedle stanu z
dn. 1 stycznia 1919 r.

Przy wymiarze daniny od kapitałów towarzystw,
obowiązanych do publicznego składania rachunków,
przyjmuje się za podstawę wymiaru czysty majątek
w kapitale, ustalony na podstawie ostatniego bilansu.

Od daniny są wolne majątki w kapitale, służące
wyłącznie celom dobroczynnym, albo przeznaczo-
ne na publiczny bezpłatny użytek, tudzież majątki do
20,000 mk., względnie 30,000 Kor. włącznie.

Art. 7.

Daninę od majątku w kapitale wymierzy się w
wysokości, określonej w art. 4 odnośnie do nierucho-
mości w miastach i miasteczkach.

Art. 8.

Daninę ma zapłacić właściciel przedmiotu dani-
ny, względnie ten, kto jest uprawniony do trwałego
pobierania dochodu z tego przedmiotu.

Art. 9.

Wymiar i pobór daniny uskuteczni się w tym o-
kręgu wymiarowym, w którym znajduje się przed-
miot, podlegający daninie.

Przedmioty tej samej kategorii, znajdujące się w
tym samym okręgu wymiarowym, a należące do
jednego płatnika, należy przy ocenieniu obowiązku
i wysokości opłaty łącznie uwzględnić.

Art. 10.

Podstawy wymiaru daniny od nieruchomości
miejskich i od majątku w kapitale ustali komisja,
złożona z 1 urzędnika skarbowego, jako przewodni-
czego, i z 2 członków, powołanych przez władze

skarbowe 1 instancji z grona obowiązanych do opła-
ty daniny.

Art. 11.

Na podstawie oszacowania komisji (art. 10) wy-
mierzy daninę władza skarbowe 1 instancji.

Art. 12.

Za jednostkę, celem wymiaru daniny od grun-
tów, uważa się jednostkę, przyjętą przy wymiarze
podatku gruntowego.

Wymiar przeprowadzi władza podatkowa 1 in-
stancji na podstawie urzędowych danych, które słu-
żyły za podstawę ostatniego wymiaru podatku grun-
towego.

Przy wymiarze daniny od lasów nieskarbowych,
wolnych od podatku gruntowego, należy je zaliczyć
do najniższej klasy urodzajności.

Art. 13.

Nakazy płatnicze na wymierzone daniny nale-
ży doręczyć płatnikom indywidualnie, zaś odnośnie
do daniny od gruntu w sposób, przepisany przy po-
datku gruntowym.

Art. 14.

Przeciw wymiarowi daniny służy prawo odwoła-
nia do Ministerstwa Skarbu w ciągu dni 14, licząc
od dnia następnego po doręczeniu nakazu zapłaty.

Odnośnie do daniny od gruntów odwołanie mo-
że być wniesione jedynie wraz z zacepieniem wymia-
ru z powodu mylnego obliczenia.

Odwołanie niema mocy wstrzymującej.
Nadanie rekursu na pocztę lub telegraf uważa
się za wniesienie.

Art. 15.

Odwołanie wnosi się do władzy skarbowej 1 in-
stancji z wyjątkiem odwołań przeciw daninie od
gruntów, łącznie wymierzonej, które należy wnosić
do odnośnej gminy.

Odwołanie rozstrzyga Ministerstwo Skarbu.
Władza skarbowe 1 instancji ma prawo sprostować
zacepienie wymiaru we własnym zakresie działania
bez przedkładania odwołania do rozstrzygnięcia
przez Ministerstwo Skarbu, jeżeli obniżenie wymie-
rzonej daniny nie przerosło 100 mk., względnie 150
Kor. w poszczególnym wypadku.

Art. 16.

Daninę wymierzoną pojedynczym płatnikiem na-
leży wpłacać w kasie skarbowej właściwego powia-
tu, zaś daninę od gruntów, wymierzoną łącznie, w
dotyczącej gminie, a to do 15 dni po doręczeniu na-
kazu zapłaty.

Administracja gminy jest odpowiedzialną za
wpływ całej sumy, przypadającej z gminy tytułem
daniny od gruntów, łącznie wymierzonej.

Art. 17.

Od niewpłaconych w terminie należności będzie
się pobierało odsetki za zwłokę w wysokości 1%
miesięcznie, począwszy od dnia płatności. Miesiąc
rozpoczęty liczy się za cały.

Zaległe daniny będzie się ściągało przymusowo,
jak inne zaległe opłaty skarbowe.

Art. 18.

Ministerstwo Skarbu może wszystkie przedmio-
ty majątkowe, które ucierpiały przez wojnę, uwol-
nić od opłaty daniny w całości lub w części.

Art. 19.

Kto na wezwanie władzy skarbowej lub organu
wymiarowego składa świadomie nieprawdziwe oś-
wiadczenie w zamiarze, aby wymiar daniny udarem-
nić lub niższy wymiar spowodować, tego ukarze
władza skarbowe 1 instancji grzywną od 100 do
50,000 mk., względnie 150 — 75,000 Koron.

Kto popełnia czyn określony w pierwszym ustę-
pie świadomie, lecz bez określonego tam zamiaru.

podlega grzywnie od 50 do 10,000 mk., względnie 75—15,000 Koron. Tej samej grzywnie podlega każdy, kto skierowanemu doń urzędownie wezwaniu nie uczyni zadość; grzywny te mogą być powtarzane.

Przeciwko każdemu orzeczeniu karnemu władzy skarbowej I instancji można wnieść rekurs do Ministerstwa Skarbu na ręce władzy, która wydała orzeczenie, w ciągu 14 dni od doręczenia piśmiennie lub telegraficznie. Nadanie rekursu na pocztę lub telegraf uważa się za wniesienie.

Art. 20.

Wymierzoną i zapłaconą daninę uwzględni się przy wymiarze i poborze ogólnej daniny od majątku.

Art. 21.

Dekret niniejszy nabiera mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia.

Art. 22.

Wykonanie dekretu porucza się Ministrowi Skarbu.

Naczelnik Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) I. J. Paderewski.

Minister Skarbu:

(—) English.

Dan w Warszawie, dnia 29 stycznia 1919 r.

DEKRET

w sprawie uregulowania produkcji spirytusu.

Na wniosek Rady Ministrów stanowią, co następuje:

Art. 1.

Wszelkie zezwolenia, wydane dotychczas na pędzenie okowity lub spirytusu, tracą swą moc obowiązującą. Zezwolenia na uruchomienie gorzelnii wydaje Ministerstwo Skarbu ze zgodą Ministerstwa Apropowizacji.

Art. 2.

Właściciele gorzelnii, wzgl. urzędów gorzelnianych lub ich dzierżawcy, w których był potajemnie pędzony spirytus, podlegają karze ciężkiego więzienia od roku do lat 5 łącznie z karą pieniężną od 5,000 mk. do 100,000 mk.

Całe urządzenie gorzelniane oraz zapasy spirytusu i surowców ulegają konfiskacie na rzecz Skarbu.

Art. 3.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, wykonanie go polecam Ministrowi Skarbu.

Naczelnik Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) I. J. Paderewski.

Minister Skarbu:

(—) Dr. English.

Dan w Warszawie, dnia 30 stycznia 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE OBOWIĄZUJĄCE.

Stosownie do art. 2 Dekretu o stanie wyjątkowym w st. m. Warszawy i pow. Warszawskim z dnia 2 stycznia 1919 r. zarządzam:

1) Osoba upoważniona przez Wydział Zaopatrywania Magistratu m. st. Warszawy do odbioru kart żywnościowych: chlebowych i innych, w celu rozdziału między ludnością (właściciel, administrator, rządcą domu i t. p.), winna wydawać je wyłącznie osobom uprawnionym. Karty niewydane uprawnionym lokatorom winny być bezzwłocznie zwrócone Wydziałowi Zaopatrywania.

2) Zabraniam ustępowania i sprzedaży kart żywnościowych: chlebowych i innych, wydawanych ludności przez Wydział Zaopatrywania Magistratu m. st. Warszawy.

Zabraniam również sprzedaży artykułów, wydawanych ludności przez Wydział Zaopatrywania, przez osoby lub instytucje nie uprawnione do tego przez tenże Wydział.

Winni przekroczenia niniejszego postanowienia karani będą aresztem do 3-ich miesięcy lub grzywną do wysokości 3,000 mk.

Komisarz Nadzwyczajny

st. m. Warszawy i pow. Warszawskiego:

(—) Fr. Anusz.

OKÓLNIK

Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Komisarzy Rządowych oraz do podległych im organów.

Liczne skargi napływają do mnie na popełniane przez przedstawicieli władz państwowych, administracyjnych, wojskowych oraz osoby prywatne nadużycia w stosunku do ludności żydowskiej.

Zmuszony jestem przypomnieć, że ludność żydowska korzysta z praw obywatelstwa polskiego na równi z rdzenną ludnością polską i nie powinna być przedmiotem ani gwałtów ani nadużyć. W wolnej Polsce nicma obywateli podzielonych na kategorie. Wszyscy są równi w obliczu prawa, każdy może urzeczywistniać swe dążenia, byleby one nie godziły w podstawy państwowości polskiej.

Naród polski, gniebiony przez długie lata, pozabawiony możliwości wykazania swej woli, potrafi uszanować wolność tych, których losy są z nim związane. Polska była synonimem wolności, sztandar Jej powiewał wszędzie, gdy chodziło o wolność i niepodległość. Pozostawała Ona zawsze wierną swym tradycjom, nie potrafi spłamić swej chlubnej i wielkiej przeszłości. Do łona swego przygarnie Ona wszystkich, którzy szukać u Niej będą opieki i sprawiedliwości.

Wobec tego ostrzegam, że wszelkie akty samowoli i bezprawia, których ostrze zwraca się przeciw ludności żydowskiej, dokonywane przez organy administracyjne lub osoby prywatnie, będą badane i karane z całą bezstronnością i surowością prawa. W wolnej Polsce niema miejsca na niesprawiedliwość, gwałt i samowolę.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) St. Wojciechowski.

Warszawa, dnia 1 lutego 1919 r.

NOMINACJE.

Naczelnik Państwa postanowieniem z dnia 16-go stycznia 1919 r. zamianował Marjana Krassowskiego, sędziego Sądu Apelacyjnego w Lublinie, wiceprezesa tegoż Sądu;

— postanowieniem z dnia 29 stycznia b. r. zamianował p. Władysława Jakubowskiego Prezesem Dyrekcji kolejowej w Warszawie i p. Józefa Mrozowskiego Prezesem Dyrekcji kolejowej w Radomiu.

— postanowieniem z dnia 31 stycznia 1919 r. zamianował p. Józefa Beka podsekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych;

— dra Ludwika Kolankowskiego szefem sekcji w Ministerstwie Spraw Zagranicznych;

— dra Ernesta Habichta szefem sekcji w Ministerstwie Spraw Zagranicznych;

— p. Zdzisława Okęckiego szefem sekcji w Ministerstwie Spraw Zagranicznych;

— dra Ignacego Wróbla szefem sekcji w Ministerstwie Komunikacji;

— p.p.: Wacława Beczkowicza—prezesem a Józefa Słomczyńskiego—wiceprezesem sądu okręgowego w Siedlcach.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Rady Ministrów.

Rada Ministrów na posiedzeniu d. 30 stycznia b. r. zajmowała się sprawą kredytu na pomoc dla bezrobotnych oraz sprawą kursów dla kandydatów na doradców robót publicznych i przyjęła projekty: dekretu o samorządzie miejskim, dekretu o samorządzie powiatowym, ustawy Biura Prac Kongresowych i dekretu o stabilizacji Wydziału teologicznego Uniwersytetu warszawskiego. Przedmiotem obrad była dalej sprawa przejścia szkolnictwa galicyjskiego, projekt przepisów o fundacjach, tudzież projekt dekretu w sprawie przepisów co do zarządu i wymiaru sprawiedliwości w okręgach sądowych białskim i suwalskim.

Na posiedzeniu w dniu 31 stycznia b. r. zastanawiano się nad sprawą fabryk amunicji i broni, załatwiono szereg spraw personalnych Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Rolnictwa i D. P., postanowiono na wniosek Min. Apropowizacji utrzymać dotychczasową cenę chleba kartkowego po 30 fen. za funt, a straty stąd wynikające pokryć ze skarbu państwa, wreszcie przyjęto projekty dekretów: o opłatach od podań oraz świadectw urzędowych, o obo-

wiązku szkolnym, o sekwestrze skór i garbników, o aplikacji sądowej, o tymczasowej ustawie więziennej, wreszcie o organizacji archiwów państwowych i o opiece nad archiwami.

Z Ministerstwa Spraw Zewnętrznych.

Ze strony urzędowej komunikują:

Dnia 21 stycznia bawił w Warszawie p. Prokopowicz, członek ukraińskiego Związku narodowego, wysłany z inicjatywy ukraińskiego ministra spraw zagranicznych, p. Czechowskija.

W rozmowach z p. Prokopowiczem, mających charakter prywatny, starano się wyjaśnić kwestję stosunków polsko-ukraińskich, przy czym zaznaczono, że Rząd Polski będzie oczekiwał dalszych kroków w tym kierunku ze strony ukraińskiej.

W rozmowie podkreślono, iż stosunek Polski do Ukrainy jest w związku ze stanowiskiem koalicji w sprawie ukraińskiej, oraz zwrócono uwagę, iż niesłychane gwałty, dokonywane nad ludnością polską na Ukrainie, utrudniają nawiązanie produktywny wymiany myśli.

Sprawa ta komplikuje się rzeczywiście, o ile ogłoszenie Uniwersału Dyrektora o przyłączeniu t. zw. „Ukraińskiej republiki zachodniej” do Ukrainy odpowiada rzeczywistości.

Z Ministerstwa Apropowizacji.

Wydział Prasowy Ministerstwa Apropowizacji komunikuje:

Wiele firm prywatnych zwraca się do Ministerstwa z zapytaniem w sprawie rozdziału artykułów spożywczych, mających nadejść z Ameryki.

Ministerstwo Apropowizacji zawiadamia, że towary oczekiwane podlegają rozdziałowi jedynie przez Państwowy Urząd Zbożowy i Państwowy Urząd Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby. Towary te jako artykuły monopolowe i półmonopolowe nie mogą być powierzone do sprzedaży osobom prywatnym.

Przemówienie p. Ministra Spraw Wewnętrznych do przedstawicieli prasy warszawskiej.

Ponieważ stanowisko moje, jako Ministra Spraw Wewnętrznych, ma charakter jedynie przejściowy, nie mogą więc panowie spodziewać się ode mnie jakiegokolwiek programowego wypowiedzenia się odnośnie moich planów co do organizacji państwa. Zaznaczę tylko, że jestem najgorętszym zwolennikiem oparcia organizacji państwowej na jaknajdalej rozwiniętym samorządzie. Czas niewiele w tym kierunku jednak mogę robić. Celem moim zadaniem było i jest przedewszystkiem doprowadzenie do zwołania Sejmu. Wybory przeszły nadspodziewanie spokojnie. Zaszło zaledwie parę wypadków, w których nakazałem wdrożyć śledztwo. Stwierdzono duży procent głoszących. Drobne zajścia zachodziły przeważnie na tem tle, że ludność dopominała się o swoje prawa wyborcze, zaniedbawszy uprzednio sprawdzenia, czy była wniesiona na listy.

Sprawę samorządu zmuszony byłem załatwić jeszcze przed Sejmem. Motywy zostały wyłuszczone w okólniku moim, który zresztą już się ukazał w prasie. Są to przepisy tymczasowe i obowiązujące tylko dla dawnej okupacji rosyjskiej, a Sejm dopiero zajmie się ustawą Samorządową dla całego Państwa Polskiego. Następnie dużą uwagę poświęcam postawieniu na wysokości zadania organizacji służby bezpieczeństwa. Jest to dział, wymagający jaknajwiększej pieczy. Napotykać tu duże trudności głównie z tego powodu, że na rachunek państwowej milicji ludowej zaliczone są niesłuszne wystąpienia tych milicji, które organizowały się samorzutnie w listopadzie r. ub. i nie wszędzie jeszcze zostały zlikwidowane. Oficerowie, stojący na czele Milicji Ludowej, cieszą się moim całkowitem zaufaniem, i twszę, że wszystkie ich kroki — bezpośrednio nad czem czuwać — zmierzają ku temu, aby ta jedyna Milicja Państwowa w najbliższym czasie stanęła na wysokości zadania.

Co się tyczy prasy, to ustawa prasowa już została uchwalona przez Radę Ministrów w redakcji przygotowanej przez poprzedni gabinet. Żadnych poprawek do niej nie wnosilem. Przewiduje ona kompletną swobodę prasy przy systemie meldunkowym; represje stosowane być mogą tylko na drodze sądowej, prócz stanów wyjątkowych, które określają osobne ustawy.

Wreszcie ze względu na stan wyjątkowy; w jakim się znajduje nasze społeczeństwo, oraz na wielkie roznamiętnienie muszę czuć nad poszanowaniem swobód i praw obywatelskich wszystkich bez wyjątku obywateli. Na Zjeździe Komisarzy Ludowych położyłem stanowczy nacisk na konieczność bezwzględnej bezstronności wszystkich podwładnych mi organów, obecnie przypominając o tem raz jeszcze w specjalnym okólniku, zwracając szczególną uwagę na traktowanie ludności żydowskiej.

Oto wszystkie sprawy, które są dziś przedmiotem mojej największej uwagi. Podkreślam jeszcze raz, że stanowisko moje jest przejściowe i do żadnych programowych politycznych deklaracji powołany nie jestem.

Kronika polityczno-społeczna.

Wybory do Rady miejskiej. Główny komitet wyborczy do rady miejskiej m. st. Warszawy zaprasza przewodniczących komisji miejscowych na posiedzenie wspólne na g. 6-tą wieczorem, dzisiaj, w poniedziałek, do lokalu ul. Senatorska Nr. 16, wejście z bramy, pod wieżą ratuszową, w celu rozważenia spraw, połączonych z czynnościami biur wyborczych.

Komitet wyborczy do rady miejskiej 7-go obwodu stałowskiego pp.: Jan Fajans, przewodniczący, Stefan Dzierżanowski, sekretarz, oraz J. Ciechanowski, Wacław Zdanowski i Henryk Zuchni. Biuro mieści się przy ul. Krak. Przedm. Nr. 96 (Muzeum przemysłu i handlu).

Obwód ten obejmuje mieszkalców domów Krak. Przedmieście N-ra 64, 66, 68, 70 i 72; ul. Bednarskiej N-ra 11, 15, 16, 17, 18/20, 19, 21, 22, 23 i 24; ul. Białołkówniczej Nr. 3; ul. Bocznaj Nr. 1; ul. Garbarskiej N-ra 3 i 5; ul. Grodzkiej Nr. 3; ul. Marjenszjad N-ra 9, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 27 i 29; ul. Nowego Zjazdu N-ra 1, 3, 4, 5, 6 i 7; ul. Źródłowej N-ra 3, 6, 8, 10 i 12.

Komisja wyborcza 34-go obwodu do rady miejskiej rozpoczęła swoje czynności w lokalu przy ul. Rymarskiej Nr. 12, d. 1 b. m. Skład komisji tworzą pp.: An. Janicki (przew.), A. Szydłowski (zastęp.), St. Paul, M. Treller i Irena Czerwikta. Do obwodu tego należą domy z ulic: Dzikiej N-ra 6, 8, 10, 16, 18, 46, 50, 56 i 58; Kupieckiej N-ra 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 i 12; Milej Nr. 29; Muranowskiej N-ra 43, 44, 47 i 49; Nalewek Nr. 39; Nizkiej Nr. 18; Nowolipek N-ra 2, 4 i 6.

Komitet wyborczy 121-go obwodu (XIII okr.) rozpoczął czynności w lokalu przy ul. Brackiej Nr. 5, m. 4, II p. Do obwodu tego wchodzi ul. Bracka (Nr. 3-13), plac Trzech Krzyży (N-ra 7, 9, 13 i 18), ul. Żorawia (Nr. 1-20). Skład komisji stanowią pp.: Władysław Zyglański (przew.), inż. Ł. Raźniwski (zast.), Marja Mroczkówna i Władysław Koleżak (sekr.) oraz Helena Gundelach, Bruno Wincenty Korotyński i Zygmunt Skrobański. Biuro czynne jest od dnia 1-go b. m.

Generalny Komisarjat Wyborczy. Począwszy od dnia 3 b. m., Generalny Komisarjat Wyborczy mieści się będzie w gmachu Sądu Apelacyjnego w Warszawie (Plac Krasieńskich Nr. 5, kancelarja prezesa).

Obchód Kilińskiego. W dniu wczorajszym Warszawa obchodziła uroczystość uczczenia setnej rocznicy zgonu szewca pułkownika Jana Kilińskiego.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w katedrze św. Jana. W prezbiterium zasiadł komitet obchodu z honorowymi prezesami Józefem Piłsudskim i Ignacym Paderewskim na czele, przedstawiciele miasta, Rady Miejskiej, instytucji publicznych, zarząd cecchu szewców ze sztandarą, prasa i zaproszeni goście. Świątynię przepchnął liczny tłum publiczności.

Nabożeństwo odprawił biskup sufragan, ks. Stanisław Gall. Podczas mszy św. pieśni religijne wykonały chóry drużyny śpiewaczej „Lutnia”. Okolicznościowe kazanie wygłosił ks. prof. Marceł Nowakowski.

Po nabożeństwie uformował się pochód, który skierował się na rynek Starego Miasta. Tu pierwszy zabrał głos p. Paweł Nowicki, prezes komitetu obchodu, po nim mówił prezydent miasta i wreszcie znany poeta Artur Opman (Or-Or). Mówcy podkreślali znaczenie Kilińskiego dla historii naszej i oddali gorący hołd jego pamięci.

Następnie pochód skierował się na ulicę Szeroki Dunaj przed dom zamieszkiwany ongi przez Kilińskiego. Tablicę, wmurowaną roku zeszłego, przybrano zieloną. Tu przemawiali prof. Szpadkowski i starszy Zgromadzenia Szewców, p. L. Niemczyński.

Dalszym ciągiem niejako uroczystości były przedstawienia teatralne i odczyty w salach publicznych.

W teatrze Letnim po południu odbyło się przedstawienie dla młodzieży, wykonane przez wychowawców bursy im. Jana Kilińskiego.

Wieczorem w teatrze Wielkim odbyło się uroczyste przedstawienie galowe. Po słowie wstępem prof. Mościckiego, orkiestra i chóry wykonały „Hymn kosynierów” i Hymn Narodowy, poczem odegrano „Stara baśń”. Następnie w teatrze panował podniosły i uroczysty. Ze specjalnym programem wystąpił też teatr Praski. W innych teatrach przed rozpoczęciem widowisk wypowiadano wiersz Or-Ota „Kiliński” i wykonywano hymn narodowy.

Nadto szereg znanych prelegentów, jak mec. Kraushar, profesorowie Mościcki, Szpadkowski, Denter, ks. Kaczyński, wygłosili w różnych salach specjalne okolicznościowe odczyty.

Równocześnie w mieście na ulicach odbywała się kwesta na zasilenie funduszu budowy pomnika dla Jana Kilińskiego.

Uruchomienie kas chorych. Na mocy opracowanego przez Wydział Kas Chorych Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej „Dekretu o obowiązku ubezpieczeniu na wypadek choroby”, zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dn. 11 stycznia b. r., Wydział Kas Chorych przystępuje obecnie do wprowadzenia w życie i uzgodnienia organizacji Kas Chorych na terenie całej Polski. Wobec całkowitego braku instytucji Kas Chorych w Królestwie, oraz wobec różnorodności typów Kas w Galicji i Poznańskiem, praca podzielona być musi na szereg okresów. Wydział wykończy obecnie „Statut normalny” i „Regulamin wyborczy” Kasy Chorych.

Uważając, że najpilniejszą rzeczą jest wprowadzenie Kasy Chorych w Warszawie, która mogłaby być instytucją pod tym względem wzorową dla organizacji Kas w innych okręgach, Wydział postanowił przystąpić niezwłocznie do zorganizowania Kasy Chorych w Warszawie. Prace organizacyjne mają być obliczone w ten sposób, aby na 1 kwietnia mogła być już uruchomiona Ogólnomiejaska Kasa Chorych. W sprawie uruchomienia tej kasy w myśl zatwierdzonego dekretu, Wydział wszedł w porozumienie z Magistratem m. st. Warszawy, jako zatrudniającym największą ilość robotników, podlegających ubezpieczeniu. Posiedzenie, mające na celu porozumienie w tej sprawie, ma się odbyć w końcu przyszłego tygodnia.

Po ukończeniu prac organizacyjnych i ustaleniu organizacji Kasy Wydział przeprowadzi natychmiast wybory, termin których Wydział projektuje na 1 lipca.

Do PANA PREZESA MINISTRÓW IGNACEGO PADEREWSKIEGO w st. m. Warszawie.

Zebrani w dn. 19 stycznia 1919 r. na wiecu ludowym w Choczcu (ziemia Kaliska) z najwyższą radością powitali wiadomość o zmianie rządu i śl. Ci, Wielki Mistrz i Zbieraczu Ziemi Polskiej, wyrazy hołdu, czci najgłębszej i staropolskie na nową placówce „Szczęść Boże!” w dążeniach i pracy wielkiej a ofiarnej dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej i całego narodu, który w Tobie widzi najlepszego orędownika sprawy polskiej.

Przewodniczący: *Michał Pierwocha.*
Członkowie: *J. Kozłowicz, K. Adamkiewicz,
Śl. Czajczyński, Śl. Sabliszewski.*
Sekretarz: *A. Dyczkowski.*

TELEGRAMY.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 2 lutego (PAT). — Wołyń: Sytuacja bez zmiany.

Galicja wschodnia: Grupa generała Romera: Okolice na północ i wschód od Rawy Ruskiej oczyszczono z band ukraińskich. Grupa generała Rozwałdowskiego: Artylerja nieprzyjacielska ostrzeliwała Lwów. Wojska nasze obsadziły stację kolejową Horyniec, 35 km. na wschód od Lubaczowa. Nasi lotnicy obrzucili bombami Magierów i Niemirów. Śląsk Cieszyński: Zawieszenie broni.

Szef sztabu generalnego,
*Szętycki,
general dywizji.*

Komunikat Komisji Rządzącej.

Kraków, 2 lutego, (PAT). — Dzienniki ogłaszają następujący komunikat Komisji Rządzącej: Według wiadomości z Warszawy, Polski Komitet Narodowy w Paryżu zajął na konferencji pokojowej stanowisko zasadnicze, streszczające się w tem, że ewentualny rozjem na Śląsku mógłby nastąpić jedynie pod warunkiem cofnięcia się wojsk czechskich na linię wykreśloną przez umowę z dnia 5 listopada roku ubiegłego, zawartą przez Śląską Radę Narodową z Czeskim Narodnym Wybozem. Komitet Polski w Paryżu liczy na to, że poważna i stanowcza postawa ludności polskiej na Śląsku dopomoże mu do uzyskania uznania tego stanowiska Komitetu przez konferencję pokojową.

Czesi aresztują górników.

Karków, 3 lutego (PAT). — Z Komisji Rządzącej komunikują: Czesi w dalszym ciągu aresztują

Wojska i Skarbu — Skarbu i Wojska
potrzebuje dziś Ojczyzna dla utrwalenia swego zagrożonego bytu!

JEDYNNIE

Polska Pożyczka Państwowa

uratuje nas od klęsk i niebezpieczeństw!

Nie do ofiarności więc, lecz do poczucia obowiązku każdego Polaka zwraca się
Państwo Polskie, żądając zapisów

na

P O Ż Y C Z K E !

tych górników polskich, którzy nie chcą wracać do pracy. Nie rzadko zdarzają się wypadki rozstrzelania i wieszania. W ubiegły czwartek odbył się pogrzeb 48 górników polskich, zabitych przez Czechów. Ponadto aresztowano dotąd przeszło 300 górników polskich. Czesi rekrutują bezwzględnie, a jeżeli placą, to śmiesznie mało. W Próchnej np.: za wierzpa wagi 150 kilogramów zapłacili Czesi 150 Koron, a za wielką krowę 500 Koron. Żołnierze czescy powszechnie narzekają, że od kilku dni nie otrzymują chleba. W Morawskiej Ostrawie wybuchły z powodu zlej aprowizacji zaburzenia. Naoczni świadkowie opowiadają, że dwaj żandarmi polscy w Jabłonkowie, którzy otrzymali rozkaz przewiezienia resztek broni, zwabieni zostali podstępnie przez urzędnika czeskiego Kuntnera z Mostów na dworzec kolejowy, gdzie napadnięci zostali przez żołnierzy czeskich, przybranych w maciejówki z orzełkami polskimi, którzy odebrawszy im broń, zastrzelili. Wszystkich aresztowanych i internowanych sprowadzili Czesi do zakładu Sierocińskiego w Orłowej. Zbiegowie, którym udało się uciec z tego zakładu, opowiadają, że los internowanych jest straszny. Internowanych biją Czesi kolbami karabinów i kaleszą bagnietami.

Delegacja polska do Berlina.

Poznań, 3 lutego (PAT). — Do Berlina wyjechała wczoraj komisja, złożona z p.p.: ks. patrona Adamińskiego i p. Korfantego. Z prezydium Naczelnej Rady Ludowej wchodzi w skład komisji: Prezes dr Krysiewicz i sekretarz dr Meissner. Władze wojskowe reprezentuje pułkownik Anders. Narady z przedstawicielami rządu berlińskiego rozpoczną się dziś o godz. 11-ej przed poł. w gmachu pruskiego ministerstwa.

O czeskich muzykantów,

Kraków, 3 lutego (PAT). — Dzienniki donoszą, że na tle zatargu personelu technicznego z orkiestrą teatralną wybuchł wczoraj strajk tegoż personelu. Przedstawienie teatralne odwołano. Przyczyną zatargów była obecność dwóch czeskich muzykantów w orkiestrze.

O sprawę polską.

Paryż, 2 lutego (PAT). — Rada dziesięciu zebrała się w sobotę na Quai d'Orsay w gabinecie Pichona. Wszyscy reprezentanci Anglii, Francji i Włoch badali najpierw instrukcje, które ma się dać misji koalicyjnej z 8 członków, mającej zbadać sprawę polską.

O Śląsk.

Kraków, 2 lutego (PAT). — Depesza iskrowa z Paryża: Początek uszkodzony..... co do Śląska, do którego roszczą pretensje Polacy i Czecho-Słowacy, ustalono według informacji, ogłoszonej przez „Temps”, że zarówno polskie, jak i czesko-słowackie oddziały wojskowe cofną się z obu stron z pod Cieszyna w ten sposób, aby zapewnić neutralność okręgu przemysłowego aż do uregulowania tej kwestji przez konferencję pokojową.

Otwarcie konferencji socjalistycznej.

Paryż, 2 lutego (PAT). — Z Berna donoszą o oficjalnym otwarciu konferencji socjalistycznej. Niemcy chcą na niej zażądać komisji, która ma wyjaśnić sprawę inwazji na Belgię.

Ruch wilsonowski.

Berlin, 2 lutego (PAT). — Telegram iskrowy oglasza: Wobec usiłowań francuskiej propagandy stwierdzić można, że rosnący w Niemczech ruch wilsonowski wypływa w naturalny sposób z serca narodu niemieckiego. Wilson jest zwolennikiem przyjęcia Niemiec do związku narodów. Przywódcy partji zarówno socjalistycznych, jak burżuazyjnych, sądzą, że jaknajszysze połączenie Niemiec ze związkiem narodów uratuje je od anarchji i uwolni od blokady, która leży w samolubnym interesie niektórych narodów.

Irlandzka konstytuanta.

Berlin, 2 lutego (PAT). — Włoskie dzienniki donoszą, że w Dublinie zwołano irlandzką konstytuante. Członkowie jej składają następującą przysięgę: „Przysięgam, że będę pracował na rzecz niezawisłej irlandzkiej republiki i zrobię wszystko, celem zupełnego odłączenia Irlandji od Anglii i nie będę uczestniczył w angielskim parlamencie”.

Na pomoc rannym.

Stowarzyszenie Czerwonego Krzyża w Krakowie nadsyła nam następujący komunikat:

Krajowe Stowarzyszenie Czerwonego Krzyża urzędująca w życzenie Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich dwa pociągi sanitarne dla przewozu rannych i chorych z placów bojowych do szpitali w głąb kraju. Pociąg pierwszy ma już w najbliższych dniach odejść na plac bojowy. Spodziewamy się, że ta wielce pożądana akcja Czerwonego Krzyża spotka się z uznaniem całego społeczeństwa polskiego, które każdą czynnością, zdążającą do przyniesienia pomocy naszym obrońcom, wita zawsze z jaknajwiększą życzliwością.

Kraków, dnia 28 stycznia 1919 r.

REPERTUAR TEATRÓW WARSZAWSKICH.

Teatr Wielki. Dziś „Dama pikowa”, jutro „Afrykanka”.
Teatr Rozmaitości. Dziś „Carewicz”.
Teatr Polski. Dziś i jutro „Zemsta”.
Teatr Letni. Dziś i jutro „Teodora i Spółka”.
Teatr Mały. Dziś i jutro „Lekkożylna siostra”.
Teatr Nowości. Dziś „Księżna czardaszka”, jutro „Ewa”.
Teatr Praski. Dziś i jutro „Kiliński”.
Teatr Powszechny. Dziś i jutro „Krakowskie zuchy”.
Teatr im. Staszica. Dziś i jutro „Obrona Lwowa”.

Na stacji Skarżysko

29-go stycznia skradziono przez szajkę żydowską portfel z pieniędzmi i dokumentami i walizkę z prowiantami, dowody tożsamości, wydane przez magistrat m. Staszowa gub. Radomskiej na imię Ludwika Bobrowskiego, Eustachego Wacława Bobrowskiego i zaświadczenie prowidorskie, wydane przez B. Krauzego w Staszowie, książeczki gub. Mińskiej kasy oszczędnościowej na imię Ludwika Bobrowskiego.

Zastrzegam przed zrealizowaniem tychże. Proszę o wiadomość pod adresem następującym: Łowicz, Bobrowski, apteka. 414

Rada Kieleckiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu

zgodnie z art. 34 b Ustawy T-wa, podaje do wiadomości pp. Członków T-wa, iż wybory reprezentantów na okres 1919—1921 roku odbędą się w następujących terminach.

1) Zgromadzenie wyborcze głosuje w dniu 22 lutego r. b. od godz. 11 przed południem do 1 po południu.

2) Zgromadzenie wyborcze głosuje w dniu 22 lutego r. b. od godz. 1 do 3 po południu.

3) Zgromadzenie wyborcze głosuje w dniu 23 lutego r. b. od g. 4 do 7 po południu.

Wszystkie zgromadzenia odbędą się w lokalu T-wa (róg Czystej i Kolejowej).

Lista członków Towarzystwa będzie wystawiona w biurze T-wa w ciągu 2 tygodni, t. j. od 8 lutego do 22 lutego r. b.

Kielce, 30 stycznia 1919.

Prezes Rady St. Tomaszewski. 419

Ogłoszenie.

W dniu 6 lutego 1919 r., we czwartek, o godzinie 11-ej przed połudn. odbędzie się w sali licytacyjnej Wydziału Wykonawczego przy Państwowym Zarządzie Skarbowym na okrąg m. St. Warszawy (Nalewki 2) sprzedaż przez publiczną licytację następujących przedmiotów: Pianina, biurek, kontuarów, szaf, kas, luster, kredensów, wag, gramofonów, stołów sklepowych, urządzeń sklepowych, pras do kopjowania, krzesel, zegarów i innych mebli.

Wszystkie te przedmioty można oglądać w ciągu godziny przed licytacją. 418

Zarząd Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Przemysłowego

w myśl § 41 ustawy podaje do wiadomości pp. akcjonariuszy, że w dniu 26 lutego 1919 roku odbędzie się w Sosnowcu w lokalu hotelu „Victoria” o godzinie 12 w południe ogólne nadzwyczajne zebranie akcjonariuszy.

Porządek dzienny obejmuje: Wybór dyrektora zarządzającego na miejsce zmarłego s. p. Brunona Ryszkab. 411

Skradziono

kwity strat wojennych biura rejestrac. pow. płońskiego na Rbl. 45869 oraz kwit rekwizycyjny rosyjski na sumę Rbl. 1590 i kwit rekwizycyjny niemiecki na sumę Rbl. 400. — wszystko na imię Stanisława Piechny, folw. Wilamowice, pow. płoński. 412

ZAGINAŁ URLOP, wydany z W. Szk. Handlowej na imię Franciszka Grzyba, opatrzony stemplem Wojskowej Komisji Lekarskiej. 413

ZGUBIONO

dnia 30 stycznia paszport wydany w Lipcu 1918 r. przez b. Prezydium Policji na imię Czesława Chmieliewskiego. Zwrócić: do komisji odbiorczej, Cytadela, X paw., Bud. 82. 415

ZGUBIONY

został dowód rejestracyjny strat wojennych, wydany przez Tow. Rolnicze w Rozanie, pow. Makowskiego, na Rbl. 5800, na imię Szlomy Ostrzega, zamieszkałego w Kaluszyńcu, ul. Dworska, pow. Mińsko-Mazow. 416

OGŁOSZENIE.

Wobec tego, że w ostatnich czasach publiczność niechętnie przyjmuje niemieckie 50-markówki z czarną obwódką, wypuszczone przez Bank Rzeszy Niemieckiej w październiku 1918 r.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa

w porozumieniu z p. Ministrem Skarbu, oświadczą, że banknoty te obiegają w Księstwie Poznańskim i w całych Niemczech na równi z banknotami poprzednio wypuszczonymi, Ponieważ banknoty te wpływają do Skarbu Państwa za polską pożyczkę państwową, sprzedawaną w Poznańskim, przeto nie należy utrudniać swobodnego ich obiegu tutaj. Pity wymianie tych banknotów na przyszłą polską walutę stosunek wymienny ustalony będzie ten sam, jak dla banknotów poprzednio przez Bank Rzeszy Niemieckiej wypuszczonych.

Naczelny Dyrektor:

Stanisław Karpiński. 417